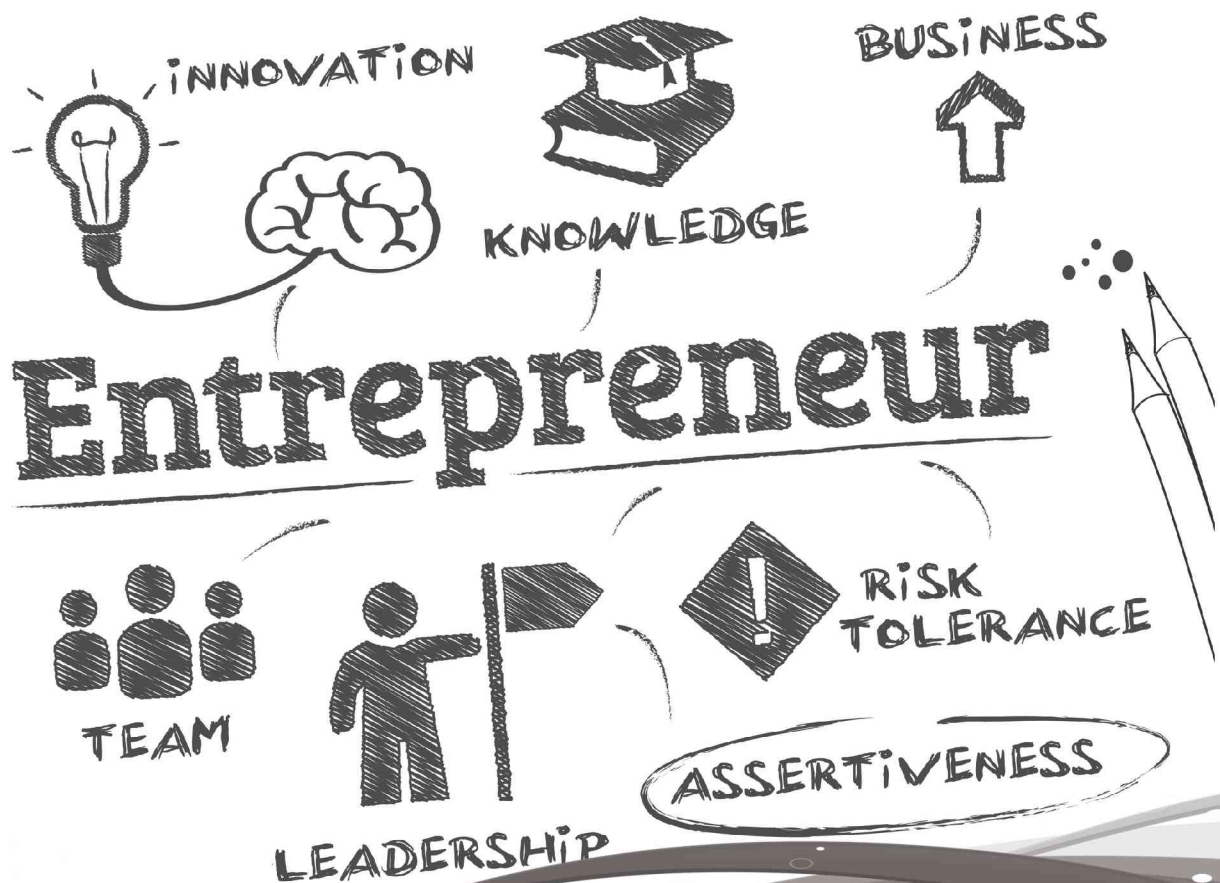


# ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය 11 ශ්‍රේණිය

කාර්ය පත්‍රිකා සංග්‍රහය



කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය  
අම්පාර





## 11 ශ්‍රේණිය

### 01. ඒකකය - ව්‍යාපාර සැලැස්ම

ගුරුවරයාගේ නම - එම්. එච්. සී. නිශාන්ති පාසල - අම්/පොල්වත්ත මහා විද්‍යාලය

ලංකාවේ බොහෝ කුඩා හා මහා පරිමාණ ව්‍යාපාර පටන් ගෙන පළමු අවුරුදු පහ තුළ 80%ක් පමණ වැඩි යන බව පෙනේ. හේතුව නැතැත් බලා ව්‍යාපාර පටන් නොගැනීම නොවෙයි. ව්‍යාපාරය සැලසුමකින් තොරව පටන් ගෙන ක්‍රියාත්මක වීමයි. සැලසුමක් නොමැති ව්‍යාපාරයක් පාදමක් නැති ගෙයක් හඳුන්වා පටන් ගන්නවා වගේ. කොයි වෙලේ හෝ කඩා වැටෙන්න තියෙන ඉඩ වැඩියි. එසේ නම් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ව්‍යවසායකයකුගේ මූලික කාර්යයක් වන්නේ ක්‍රමවත් සැලැස්මක් සකස් කිරීමයි.

ප්‍රශ්න අංක 01 සිට 10 දක්වා නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

- 01). පාසල තුළ ක්‍රියාත්මක වන සැලැස්මක් නොවන්නේ,
  - 1) වාර්ෂික ලිපි
  - 2) පන්ති කාල සටහන
  - 3) විභාග කාල සටහන
  - 4) වාර්ෂික කාර්ය සාධනය
- 02). ව්‍යාපාර සැලැස්මක මූලිකාංග,
  - 1). 5 කි.
  - 2). 3 කි.
  - 3). 2 කි.
  - 4) 4 කි.
- 03). සමස්ත ව්‍යාපාර සැලැස්මක සංකීර්ණතාව වන්නේ,
  - 1) පරිපාලන සැලැස්ම
  - 2) විධායක සරාංශය
  - 3) මූල්‍ය සැලැස්ම
  - 4) නිෂ්පාදන සැලැස්ම
- 04). ව්‍යාපාර සැලැස්මක් පරිශීලනය කරන්නෙකුට ව්‍යාපාරයේ වැදගත් කරුණු පහසුවෙන් හඳුනාගත හැකි වන්නේ,
  - 1) පරිපාලන සැලැස්ම මගිනි.
  - 2) විධායක සරාංශය මගිනි.
  - 3) මූල්‍ය සැලැස්ම මගිනි.
  - 4) නිෂ්පාදන සැලැස්ම මගිනි.
- 05). ව්‍යාපාරයේ ඉලක්කගත පාරිභෝගිකයන්, අපේක්ෂිත ඉල්ලුම හා සැපයුම බෙදාහැරීමේ හා ප්‍රවර්ධනයේ සුවිශේෂීතා වැනි කරුණු හඳුනා ගත හැක්කේ,
  - 1) අලෙවි සැලැස්ම මගිනි.
  - 2) විධායක සරාංශය මගිනි.
  - 3) මූල්‍ය සැලැස්ම මගිනි.
  - 4) පරිපාලන සැලැස්ම මගිනි.
- 06). ව්‍යාපාරයට අවශ්‍යවන සේවකයින් වර්ග හඳුනා ගැනීමට නම් පරිශීලනය කළ යුත්තේ,
  - 1) අලෙවි සැලැස්ම .
  - 2) විධායක සරාංශය
  - 3) මූල්‍ය සැලැස්ම
  - 4) පරිපාලන සැලැස්ම

07) ව්‍යාපාර සැලැස්මක් නොමැතිවීමෙන් ඇතිවිය නොහැක්කේ,

- 1) ව්‍යාපාර පරිසරය පිළිබඳ අවබෝධයක් ඇතිවේ.
- 2) අරමුදල් සම්පාදනයට අපහසු වේ.
- 3) අවශ්‍ය සම්පත් හඳුනාගත නොහැකි වීම.
- 4) වෙළඳපොළ පිළිබඳ තක්සේරුවක් ගත නොහැකි වීම

08) අසත්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- 1) ව්‍යාපාර සැලැස්ම මගින් මානව හා භෞතික සම්පත් හඳුනාගත හැකි වේ.
- 2) ව්‍යාපාර සැලැස්ම මගින් වෙළඳපොළ පිළිබඳ හොඳ තක්සේරුවක් ලබාගත නොහැකි වේ.
- 3) ව්‍යාපාර සැලැස්ම මගින් ව්‍යාපාර පිළිබඳ සමස්ත අවබෝධයක් ගත හැකි වේ.
- 4) ව්‍යාපාර සැලැස්ම මගින් ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාමේදී අවශ්‍ය මග පෙන්වීම ලබා දේ.

09) සත්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- 1) ව්‍යාපාරයේ සුවිශේෂීභාවය දැක්වීමේදී සැපයුම්කරුවන්ගේ නිෂ්පාදිතයේ හා බෙදා හැරීමේ සුවිශේෂීභාවය සලකා බලයි.
- 2) ව්‍යාපාරයේ සුවිශේෂීභාවය දැක්වීමේදී තරඟකරුවන්ගේ නිෂ්පාදිතයේ හා බෙදා හැරීමේ සුවිශේෂීභාවය සලකා බලයි.
- 3) ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය අරමුදල් සම්පාදනය, ලාභදායීභාවය පිළිබඳ දැක්වෙන්නේ නිෂ්පාදන සැලැස්මේ ය.
- 4) නිෂ්පාදනය කරනු ලබන නිෂ්පාදිතයේ මුළු පිරිවැය හා ඒකක පිරිවැය දැන ගැනීම සඳහා මූල්‍ය සැලැස්ම අධ්‍යයනය කළ යුතුය.

10) විධායක සාරාංශයේ ඇතුළත් කරුණක් නොවන්නේ,

- 1) ව්‍යාපාරයේ සුවිශේෂීභාවය
- 2) ව්‍යාපාරයේ නම හා කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රය
- 3) මූල්‍ය සැලැස්මේ තොරතුරු කෙටියෙන්
- 4) ආදායම් ප්‍රකාශනය හා අයවැය ලේඛනය

ප්‍රශ්න අංක 11 සිට 15 දක්වා නිවැරදි පිළිතුරු ලියන්න.

11. ව්‍යාපාර සැලැස්මක් යන්නෙන් කුමක් අදහස් වේද ?
12. ව්‍යාපාර සැලැස්මක් නොමැති වීමෙන් ඇතිවන අවාසි 05ක් නම් කරන්න.
13. ව්‍යාපාර සැලැස්මකින් ඇති ප්‍රයෝජන කවරේද?
14. ව්‍යාපාර පරිසරය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමට අධ්‍යයනය කළ යුතු පරිසර සාධක 5ක් නම් කරන්න.
15. ව්‍යාපාර සැලැස්මකින් ප්‍රයෝජන ලබන පාර්ශවයන් 03ක් නම් කරන්න.

විෂය - ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - 11 ශ්‍රේණිය

පාඨම - අලෙවි සැලැස්ම

ගුරුවරයාගේ නම - ඩී.පී.ආර්. රත්නසිලි - කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය- අම්පාර

- සියලුම ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

1. අලෙවිසැලැස්ම යන්න නිවැරදිව අර්ථ දක්වා ඇති ප්‍රකාශය වන්නේ,

- ව්‍යාපාරයක අලෙවි කිරීමට අපේක්ෂිත භාණ්ඩය හෝ සේවාව ඉලක්ක වෙළඳපල හා ඉලක්ක වෙළඳපලට ළඟා වන ආකාරය දැක්වෙන ලේඛණයයි.
- ව්‍යාපාරය හා බැඳුණු වෙළඳපල පිළිබඳ විමසා බැලීම නැතහොත් ඉලක්ක පරිභෝගිකයන්, තරඟකරුවන්ගේ ස්වභාවය හා අලෙවි උපක්‍රම දක්වන ලේඛණයයි.
- ඉදිරි නිශ්චිත කාලයකදී ව්‍යවසායකයා වෙළඳපලට ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂිත භාණ්ඩ හා සේවා ප්‍රමාණය තීරණය කර දැක්වෙන ලේඛණයයි.
- ව්‍යාපාරයක අලෙවි කිරීමට අපේක්ෂා කරන භාණ්ඩ හා සේවා පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් ලේඛණයයි.

2. පහත පිළිතුරු අතරින් අලෙවි සැලැස්මක අන්තර්ගතයන් පමණක් අඩංගු පිළිතුර තෝරන්න.

- වෙළඳපල විශ්ලේෂණය, මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනයන් ලබාගත් තොරතුරු, විකුණුම් පුරෝකථනය
- විකුණුම් ආදායම හා අලෙවි වියදම, විකුණුම් පුරෝකථනය, අලෙවි ස්ථාවර වත්කම්
- මූලාශ්‍ර අධ්‍යයනයන් ලබාගත් තොරතුරු, නිෂ්පාදිතය, ස්ථානය
- වෙළඳපල විශ්ලේෂණය, විකුණුම් පුරෝකථනය, අලෙවි ස්ථාවර වත්කම්

3. වෙළඳපල විශ්ලේෂණයකදී අවධානය යොමුකළ යුතු කරුණු කීයද?

- එකකි.
- දෙකකි.
- තුනකි.
- හතරකි.

4. පහත භාණ්ඩ හා සේවා ඉලක්කගත පාරිභෝගිකයා හා නිවැරදිව ගැලපූ විට ලැබෙන පිළිතුර තෝරන්න.

A

B

අ. අභ්‍යාස පොත්

A. කාන්තාවන්

ආ. රන් භාණ්ඩ

B. පාසල් සිසුන්

ඇ. ක්‍රීඩා භාණ්ඩ

C. 4, 5 ශ්‍රේණි වල සිසුන්

ඈ. පහ වසර ශිෂ්‍යත්ව පෙරහුරු පොත්

D. ක්‍රීඩකයින්

I. අ - A, ආ - B, ඇ - C, ඈ - D

III. අ - A, ආ - B, ඇ - D, ඈ - C

II. අ - B, ආ - A, ඇ - D, ඈ - C

IV. අ - C, ආ - B, ඇ - D, ඈ - A

5. අලෙවි මිශ්‍රයේ ප්‍රධාන විචල්‍යයන් පිළිවෙළින් දැක්වෙන්නේ,

- I. නිශ්පාදිතය, මිල, ප්‍රවර්ධනය, ස්ථානය
- II. නිශ්පාදිතය, ප්‍රවර්ධනය, ස්ථානය, මිල
- III. නිශ්පාදිතය, මිල, ස්ථානය, ප්‍රවර්ධනය
- IV. නිශ්පාදිතය, ප්‍රවර්ධනය, මිල, ස්ථානය

6. අපේක්ෂිත විකුණුම් ආදායම නිවරදිව ගණනය කරන්නේ,

- I. අපේක්ෂිත විකුණුම් = විකුණුම් ඒකක ප්‍රමාණය X විකුණුම් මිල  
ආදායම
- II. අපේක්ෂිත විකුණුම් = අපේක්ෂිත භාණ්ඩයේ සේවා X ඒකකයක අපේක්ෂිත  
ආදායම විකුණුම් ඒකක ප්‍රමාණය විකුණුම් මිල
- III. අපේක්ෂිත විකුණුම් = විකුණුම් ඒකක ප්‍රමාණය X අපේක්ෂිත විකුණුම් මිල  
ආදායම
- IV. අපේක්ෂිත විකුණුම් = අපේක්ෂිත භාණ්ඩයේ සේවා X අපේක්ෂිත මිල  
ආදායම විකුණුම් ප්‍රමාණය

7. අලෙවි ස්ථාවර වත්කම් යනු,

- I. ව්‍යාපාරයේ අලෙවි හා බෙදා හැරීමේ කාර්යයන්ට සෘජුව අදාළ වන ස්ථාවර වත්කම්.
- II. ව්‍යාපාරයේ පවතින සියලු ස්ථාවර වත්කම්.
- III. අලෙවියේදී භාවිතා කරන සියලු ස්ථාවර වත්කම් වල එකතුවයි.
- IV. ඉඩම් ගොඩනැගිලි, යන්ත්‍ර උපකරණ, රථ වාහන, කාර්යාල උපකරණ යන වත්කම්.

8. සුදත් සිල්වාගේ ව්‍යාපාරයේ අපේක්ෂිත භාණ්ඩ හා සේවා විකුණුම් ප්‍රමාණය මල් පෝච්චි ඒකක 800 ක් වන අතර ඒකකයක අපේක්ෂිත විකුණුම් මිල රු. 1000 කි. ඔහුගේ ව්‍යාපාරයේ අපේක්ෂිත විකුණුම් ආදායම වන්නේ,

- |                   |                     |
|-------------------|---------------------|
| I. රු. 70000 කි.  | III. රු. 800000 කි. |
| II. රු. 18000 කි. | IV. රු. 801000 කි.  |

9. අලෙවිකරණ උපායමාර්ග තීරණය කිරීමේදී සලකා බැලිය යුත්තේ,

- |                                |                           |
|--------------------------------|---------------------------|
| I. වෙළඳපල විශ්ලේෂණය            | III. මිල පිළිබඳ විශ්ලේෂණය |
| II. තරඟකරුවන් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය | IV. නිශ්පාදන විශ්ලේෂණය    |

10. වෙළඳපල විශ්ලේෂණයෙන් හඳුනාගත හැකි සාධකයක් නොවන්නේ,

- |                       |                           |
|-----------------------|---------------------------|
| I. පාරිභෝගික ආකල්ප    | III. නිශ්පාදන ඒකක පිරිවැය |
| II. පාරිභෝගිකයාගේ වයස | IV. ඉලක්ක පාරිභෝගිකයන්    |

• පහත සංකල්ප පැහැදිලි කරන්න.

- |                       |                     |
|-----------------------|---------------------|
| I. අලෙවිකරණ මිශ්‍රය   | IV. ආදේශක භාණ්ඩ     |
| II. විකුණුම් පුරෝකථනය | V. වෙළඳපල විශ්ලේෂණය |
| III. තරඟකරුවන්        |                     |

|               |                          |                         |
|---------------|--------------------------|-------------------------|
| විෂය          | : ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය  | ශ්‍රේණිය :- 10 ශ්‍රේණිය |
| පාඩම් ඒකකය    | : නිෂ්පාදන සැලැස්ම       |                         |
| ගුරුවරයාගේ නම | : කේ.එම්.ටී.කේ. සමරකෝන්  |                         |
| පාසල          | : අම්/ උක්සිරිපුර විදුහල |                         |

01. නිෂ්පාදන සැලැස්මක ඇතුළත් කරුණු 03 කි.

- I. ඉලක්ක වෙළඳපොල, අලෙවිකරණ උපාය මාර්ග, අලෙවිකරණ ප්‍රදේශය
- II. ඒකක පිරිවැය, අලෙවිකරණ උපාය මාර්ග, ඉලක්ක වෙළඳපොල
- III. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය, නිෂ්පාදන ස්ථාවර වත්කම්, නිෂ්පාදන පිරිවැය
- IV. ඒකක පිරිවැය, නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය, ඉලක්ක වෙළඳපොල

02. නිෂ්පාදන ස්ථාවර වත්කමකි.

- |                  |                |
|------------------|----------------|
| I යන්ත්‍ර සූත්‍ර | II අමුද්‍රව්‍ය |
| III ප්‍රාග්ධනය   | IV බැංකු මුදල් |

03. නිෂ්පාදන පිරිවැයට අයත් එක් සාධකයකි.

- |                    |                 |
|--------------------|-----------------|
| I ද්‍රව්‍ය පිරිවැය | II ඒකක පිරිවැය  |
| III සෘජු පිරිවැය   | IV සේවක පිරිවැය |

04. මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය හා නිෂ්පාදන ඒකක පිරිවැය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් වන සැලැස්ම,

- |                    |                     |
|--------------------|---------------------|
| I පරිපාලන සැලැස්ම  | II නිෂ්පාදන සැලැස්ම |
| III මූල්‍ය සැලැස්ම | IV අලෙවි සැලැස්ම    |

05. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ ආරම්භක සාධකය වන්නේ,

- |            |                         |
|------------|-------------------------|
| I නිමැවුම  | II පරිවර්ථන ක්‍රියාවලිය |
| III යෙදවුම | IV මේ කිසිවක් නොවේ.     |

06. නිෂ්පාදන සඳහා යොදා ගන්නා ස්ථාවර වත්කම් පිරිවැයෙන් ඒවායේ ආයු කාලය සලකා යම් වටිනාකමක් වියදමක් ලෙස සලකයි. එය,

- |                 |                   |
|-----------------|-------------------|
| I ක්ෂය වියදම    | II ද්‍රව්‍ය වියදම |
| III ශ්‍රම වියදම | IV භාණ්ඩ වියදම    |

07. ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය සෙවීමට අවශ්‍ය සාධකයක් වන්නේ,

- |                     |                          |
|---------------------|--------------------------|
| II ද්‍රව්‍ය පිරිවැය | II ක්ෂය පිරිවැය          |
| III වෙනත් පිරිවැය   | IV මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය |

08. නිෂ්පාදන ආයතනයක ක්ෂය වියදමක් ලෙස දැක්විය හැකි කරුණකි.

- |                       |                      |
|-----------------------|----------------------|
| I අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය | II කළමනාකරුගේ වැටුප් |
| III බැංකු පොලී        | IV මුරකරුගේ වැටුප්   |

09. ශ්‍රම පිරිවැයට අයත් වියදමකි,

I බැංකු පොලී

II වැටුප් හා වේතන

III රක්ෂණ වියදම්

IV ක්ෂය වියදම්

10. භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් නිෂ්පාදනයේ දී යොදා ගන්නා යෙදවුම් සඳහා වන පිරිවැය,

I නිෂ්පාදන පිරිවැය

II ශ්‍රම පිරිවැය

III ද්‍රව්‍ය පිරිවැය

IV වෙනත් පිරිවැය

## II කොටස

01. නිෂ්පාදන සැලැස්ම නිර්වචනය කරන්න.

I. නිෂ්පාදන සැලැස්මේ අත්කරගතයන් ලියන්න

II. ඔබ කැමති ව්‍යාපාරයක නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් රූප සටහනකින් දක්වන්න.

02. ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරන ආකාරය දක්වන්න.

I. ද්‍රව්‍ය හා ද්‍රව්‍ය පිරිවැය, ශ්‍රම පිරිවැය, නිෂ්පාදන පිරිවැය හා වෙනත් වියදම් යන සංකල්ප පැහැදිලි කරන්න.

03. පහත දැක්වෙන්නේ යෝග්‍ය 5000 ක් නිෂ්පාදනය කර අලෙවි කරන ටිකිරි යෝග්‍ය නිෂ්පාදකයන්ගේ ව්‍යාපාරයේ දෛනික වියදම් ලැයිස්තුවකි. ඒ ඇසුරින් ව්‍යාපාරයේ දෛනික මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය, ඒකක පිරිවැය, නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරන්න.

|                                 |            |
|---------------------------------|------------|
| සීනි 5 kg                       | රු. 500    |
| කිරි 1000L                      | රු. 10 000 |
| කලරින් කුප්පි 6                 | රු. 120    |
| යෝග්‍ය කප් 5000                 | රු. 1 000  |
| මුහුන් හට්ටි ( මුදවුපු කිරි ) 3 | රු. 300    |
| විදුලිය රු 500                  | රු. 500    |
| සේවක වැටුප් රු 1000             | රු. 1 000  |

04. නිෂ්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමේ අරමුණු මොනවා ද?

05. නිෂ්පාදන සැලැස්මකින් ව්‍යාපාරයට ඇති වාසි මොනවා ද?



|               |   |                                                               |
|---------------|---|---------------------------------------------------------------|
| විෂය          | - | ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - 11 ශ්‍රේණිය                           |
| පාඨම          | - | පරිපාලන සැලැස්ම                                               |
| ගුරුවරයාගේ නම | - | ඩබ්.පී. චන්ද්‍රිකා ශ්‍රියාලතා - අම්/ කාවන්තිස්ස මහා විද්‍යාලය |

01. පරිපාලන සැලැස්මේදී අවධානය යොමු කරනුයේ ,

- |                             |                            |
|-----------------------------|----------------------------|
| I. අලෙවි කටයුතු සම්බන්ධව    | III. මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳව |
| II. නිෂ්පාදන කටයුතු පිළිබඳව | IV. මානව සම්පත් පිළිබඳව    |

02. පරිපාලන සැලැස්ම මගින් ව්‍යාපාරයේ ,

- I. නිෂ්පාදන භාණ්ඩ හා සේවා පිළිබඳ විස්තර කරයි.
- II. වෙළඳපළ සමීක්ෂණය පිළිබඳ විස්තර කරයි.
- III. ලාභ අලාභ පිළිබඳ විස්තර කරයි.
- IV. පුද්ගලයින්ගේ කාර්යයන්, සුදුසුකම්, වගකීම් පිළිබඳ විස්තර කරයි.

03. පරිපාලන සැලැස්මක ඇතුළත් තොරතුරක් නොවන්නේ,

- |                               |                            |
|-------------------------------|----------------------------|
| I. පරිපාලන තනතුරු හා කාර්යයන් | III. පරිපාලන සේවක සුභසාධනය |
| II. පරිපාලන ස්ථාවර වත්කම්     | IV. අනෙකුත් පරිපාලන වියදම් |

04. පරිපාලන සැලසුමේ සේවක වැටුප් හා වේතන පිළිබඳ වැරදි ප්‍රකාශය කුමක්ද?

- I. අදාළ තනතුරට අනුව වැටුප තීරණය කළ යුතුය.
- II. ගෙවීමට අපේක්ෂිත මුළු වැටුප් ප්‍රමාණය ඇස්තමේන්තු කළ යුතුය.
- III. අයිතිකරුවන් ව්‍යාපාරයේ සේවය කරයි නම් ඔවුන්ට වැටුපක් ගෙවනු නොලැබේ.
- IV. සේවකයින් බඳවා ගැනීමේදී තනතුරට අදාළ වැටුප පිළිබඳව සේවකයා දැනුවත් වේ.

05. කාර්යාල උපකරණ ක්ෂය,

- I. මූල්‍ය පිරිවැයට අයත් වියදමකි.
- II. අලෙවි පිරිවැයට අයත් වියදමකි.
- III. නිෂ්පාදන පිරිවැයට අයත් වියදමකි.
- IV. පරිපාලන පිරිවැයට අයත් වියදමකි.

06. ආයතනයක වියදම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

|                                    |                                |
|------------------------------------|--------------------------------|
| මාසික දුරකථන වියදම් 2000/=         | කළමනාකරුගේ මාසික වියදම 25000/= |
| වාර්ෂික ලිපි ද්‍රව්‍ය වියදම් 500/= | යන්ත්‍රෝපකරණ වටිනාකම 400000/=  |
| වාර්ෂික රක්ෂණ ගාස්තු 2400/=        |                                |

ඉහත තොරතුරු වලට අනුව මාසික පරිපාලන වියදම වනුයේ,

- |              |               |
|--------------|---------------|
| I. 427 000/= | III. 27 700/= |
| II. 29 900/= | IV. 427 700/= |

07. ඉහත වියදම් අතරින් පරිපාලන වියදමක් නොවන්නේ,

I. මාසික දුරකථන වියදම

III. යන්ත්‍රෝපකරණ වටිනාකම

II. වාර්ෂික රක්ෂණ ගාස්තුව

IV. කළමනාකරුගේ මාසික වේතනය

08. සැලසුම් සෑම විටම,

I. අනාගතය හා සම්බන්ධ කරයි.

III. අතීතය විශ්ලේෂණය කරයි.

II. වර්තමාන තත්වය පැහැදිලිකරයි.

IV. තරඟකාරීත්වය පැහැදිලි කරයි.

09. ආයතනයක ගණකාධිකාරී තනතුරට අදාළ වන සුදුසුකම් වන්නේ,

I. වරලත් ගණකාධිකාරීවරයකු වීම.

II. වාණිජ උපාධිදාරීවරයකු වීම.

III. උසස් පෙළ වාණිජ අංශයෙන් සමත් වීම.

IV. වාණිජ උපාධිදාරීවරයකු වීම හා පුහුණු පාඨමාලාවක් හැදෑරීම.

10. නිෂ්පාදන කළමනාකරුවකුගේ කාර්යයක් වන්නේ,

I. මූල්‍ය තීරණ ගැනීම.

III. සේවකයන්ගේ ලිපි ගොනු සකස් කිරීම.

II. නිෂ්පාදන කටයුතු මෙහෙයවීම.

IV. දෛනික වාර්තා තබා ගැනීම.

## II - කොටස

01. පරිපාලන සැලැස්ම යන්න කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

I. ඔබේ පාසලේ පරිපාලන ව්‍යුහය සකස් වී ඇති ආකාරය ඇඳ පෙන්වන්න.

II. ඔබ ආයතනයක ගණකාධිකාරයකු වුවේ නම් ඔබට අයත් කාර්යය , වගකීම් හා සුදුසුකම් ලියා දක්වන්න.

02. පරිපාලන සැලැස්මක ඇතුළත් කළ යුතු කරුණු මොනවාද?

I. සේවක වැටුප් හා අනෙකුත් පරිපාලන වියදම් යන්න පැහැදිලි කරන්න.

03. පරිපාලන සැලැස්මෙහි ඇතුළත් අනෙකුත් පරිපාලන වියදම් යටතට ඇතුළත් වියදම් වර්ග 5ක් ලියන්න.

04. නිෂ්පාදන කළමනාකරු හා පරිපාලන නිලධාරියකුගේ සුදුසුකම් විය හැක්කේ මොනවාද?

05. මූල්‍ය කළමනාකරුගේ හා අලෙවි කළමනාකරුගේ කාර්යයන් මොනවා ද?

I. ව්‍යාපාරයක මානව සම්පත පරිපාලන සැලැස්මක් තුළ නිරූපණය කිරීමේදී සැලකිල්ලට ගත යුතු සාධක මොනවාද?

II. අලෙවි කළමනාකරුවකුගේ වගකීම විය යුත්තේ කුමක්ද?

පාඩම/ඒකකය :- මූල්‍ය සැලැස්ම

ගුරුවතාගේ නම :- B.D.R.K. ධනවර්ධන

පාසල :- අම්/සද්ධානිස්ස මහා විද්‍යාලය

විෂය :- ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය

ශ්‍රේණිය :- 11

නිවැරදි පිළිතුර තෝරන්න.

01. ව්‍යාපාරයක අරමුදල් සම්පාදනය හා යෙදවීම් පිළිබඳව තොරතුරු ඇතුළත් වන සැලැස්ම,

- |                         |                       |
|-------------------------|-----------------------|
| (1) පරිපාලන සැලැස්ම වේ  | (2) මූල්‍ය සැලැස්ම වේ |
| (3) නිෂ්පාදන සැලැස්ම වේ | (4) අලෙවි සැලැස්ම වේ  |

02. මූල්‍ය සැලැස්මක අන්තර්ගත කොටසක් වන්නේ,

- |                         |                              |
|-------------------------|------------------------------|
| (1) නිෂ්පාදන පිරිවැයයි  | (2) පරිපාලන ස්ථාවර වත්කම්ය   |
| (3) විකුණුම් පුරෝකථනයයි | (4) ව්‍යාපාර ප්‍රතිඵල ගණනයයි |

03. ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට පෙර දැරිය යුතු වියදමක් වනුයේ,

- |                                    |                                |
|------------------------------------|--------------------------------|
| (1) ස්ථානය සංවර්ධනය සඳහා වන වියදම් | (2) සේවක වැටුප්                |
| (3) බෙදාහැරීමේ වියදම්              | (4) අමුද්‍රව්‍ය ගැනුම් පිරිවැය |

04. මූල්‍ය සැලැස්මෙහි ඇතුළත් මුළු ප්‍රයෝජන ඇස්තමේන්තුවෙහි අන්තර්ගත කොටසක් නොවන්නේ,

- |                                 |                                            |
|---------------------------------|--------------------------------------------|
| (1) ස්ථාවර වත්කම්වල වටිනාකම     | (2) කාරක ප්‍රාග්ධනය                        |
| (3) ඇස්තමේන්තුගත විකුණුම් ආදායම | (4) ව්‍යාපාරය ඇරඹීමට පෙර දැරිය යුතු වියදම් |

05. ව්‍යාපාරයක මුදල් ගාලායාමක් ලෙස සැළකෙන කරුණක් වන්නේ,

- |                                     |                               |
|-------------------------------------|-------------------------------|
| (1) අයිතිකරු යොදවන ප්‍රාග්ධනය       | (2) ණය මුදලක් ලබා ගැනීම       |
| (3) ණය වාරික ගෙවීම හා ණය පොළී ගෙවීම | (4) විකුණුම් සඳහා මුදල් ලැබීම |

06. යම් කාලච්ඡේදයක් අවසානයේ මුදල් ශේෂය ගණනය කරනුයේ,

- (1) මුදල් ගලා යෑම්වලින් මුදල් ගලා ඒම් අඩු කිරීමෙනි
- (2) මුදල් ගලා ඒම්වලින් මුදල් ගලා යෑම් අඩු කිරීමෙනි
- (3) මුදල් ගලා ඒම් හා මුදල් ගලා යෑම් එකතු කිරීමෙනි
- (4) සියලු මුදල් ගලා ඒම් එකතු කිරීමෙනි

07. ව්‍යාපාරයක අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ගණනයේදී නිෂ්පාදන නොවන පිරිවැය යටතට අයත් නොවන පිරිවැයකි,

- |                         |                      |
|-------------------------|----------------------|
| (1) අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය | (2) මූල්‍ය පිරිවැය   |
| (3) පරිපාලන පිරිවැය     | (4) විකිණීමේ පිරිවැය |

08. කිසියම් කාල පරිච්ඡේදයක ව්‍යාපාරයක විකුණුම් ආදායමෙන් මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය හා මුළු නිෂ්පාදන නොවන පිරිවැය අඩු කළ විට ලැබෙනුයේ,

- (1) කාලච්ඡේදය අවසානයේ මුදල් ශේෂයයි
- (2) ආරම්භක දිනට ඇති මුදල් ශේෂයයි
- (3) ශුද්ධ ලාභයයි
- (4) මුළු ආයෝජනයයි

09. මූල්‍ය සැලැස්මකින් ව්‍යවසායකයෙකුට ලැබෙන ප්‍රයෝජනයක් නොවන්නේ,

- (1) ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය අරමුදල් නිගමනය කර ගත හැකි වීම
- (2) මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය හා ඒකක පිරිවැය ගණනය කර ගත හැකි වීම
- (3) මූල්‍ය ගැටලු අවම කර ගත හැකි වීම
- (4) කාලච්ඡේදයක් අවසානයේ ව්‍යාපාරය ලබන ප්‍රතිඵලය දැනගත හැකි වීම

10. ස්ථානය සංවර්ධනය සඳහා වන වියදමක් නොවන්නේ,

- (1) ව්‍යාපාරයට අවශ්‍ය ජල, විදුලි පහසුකම් ලබා ගැනීමට දරන වියදම්
- (2) ව්‍යාපාර පරිශ්‍රය සැකසීමට හා පිරිසිදු කිරීමට දරන වියදම්
- (3) දුරකථන හා අන්තර්ජාල පහසුකම් ලබා ගැනීමට දරන වියදම්
- (4) ව්‍යාපාර සැලැස්මක් සැකසීමේ වියදම්

පිළිතුරු සපයන්න

පහත දැක්වෙන්නේ “සඳුන්ගේ” ව්‍යාපාරයේ අපේක්ෂිත තොරතුරු කිහිපයකි.

|                               |                 |
|-------------------------------|-----------------|
| විකුණුම් ආදායම                | රු. 2500 000.00 |
| අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය           | රු. 1800 000.00 |
| ශ්‍රම පිරිවැය                 | රු. 180 000.00  |
| පරිපිලන වියදම්                | රු. 40 000.00   |
| මූල්‍ය වියදම්                 | රු. 24 000.00   |
| වෙනත් නිෂ්පාදන පිරිවැය        | රු. 195 000.00  |
| විකිණීමේ හා බෙදාහැරීමේ වියදම් | රු. 38 000.00   |

11. මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරන්න.

12. මුළු නිෂ්පාදන නොවන පිරිවැය ගණනය කරන්න.

13. ශුද්ධ ලාභය ගණනය කරන්න.

14. මුළු ආයෝජන ඇස්තමේන්තුවක අන්තර්ගත ප්‍රධාන කොටස් නම් කරන්න.

15. ව්‍යාපාරයක මුදල් ගලා ඒම් හා මුදල් ගලා යාම් සිදුවන අවස්ථා 2 බැගින් නම් කරන්න.

අ. පහත තොරතුරු ඇසුරු කර ගනිමින් දිනුකගේ ව්‍යාපාරයේ 2020 වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තුගත මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන සකස් කරන්න.

|                               |             |
|-------------------------------|-------------|
| a. දිනුක ව්‍යාපාරයට යෙදූ මුදල | රු. 100 000 |
| b. බැංකු ණය ලබා ගැනීම         | රු. 50 000  |
| c. ණයහිමියන්ගෙන්              | රු. 75 000  |
| d. කාර්යාල උපකරණ ගැනීමට       | රු. 25 000  |
| e. සේවක වැටුප් ගෙවීමට         | රු. 30 000  |
| f. විදුලි බිල ගෙවීමට          | රු. 12 000  |
| g. අපේක්ෂිත අලෙවි වියදම්      | රු. 500 000 |

|               |   |                                              |
|---------------|---|----------------------------------------------|
| විෂය          | - | ව්‍යවසායකත්ව අධ්‍යයනය - 11 ශ්‍රේණිය          |
| පාඨම          | - | ව්‍යාපාර සංවිධාන                             |
| ගුරුවරයාගේ නම | - | ඩී.පී.පී.කේ. ගුණසේකර - අම්/ උභ්‍ය ජාතික පාසල |

01. ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග කල හැකි නිර්ණායකයක් වන්නේ,

I විශාලත්වය අනුව

II කාර්යය අනුව

III පෞද්ගලිකත්වය අනුව

IV හිමිකාරිත්වය අනුව

02. ව්‍යාපාර සංවිධානයක පොදුවේ දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණයක් නොවන්නේ,

I පොදු අරමුණක් පැවතීම

II ආර්ථික කටයුත්තක නියලීම

III නෛතික පුද්ගලභාවයක් නොමැති වීම

IV සීමිත සම්පත්භාවය

03. අරමුණ අනුව ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග කල හැක්කේ,

I සමාජ සුභ සාධන අරමුණක්, ලාභ අරමුණ කර ගත් ව්‍යාපාර

II කීර්තිනාමය අරමුණ කර ගත් ව්‍යාපාර, ලාභ අරමුණ කර ගත් ව්‍යාපාර

III සමාජ සුභ සාධන අරමුණක්, ලාභ අරමුණ කර නොගත් ව්‍යාපාර

IV ලාභ අරමුණ කර ගත් ව්‍යාපාර, ලාභ අරමුණ කර නොගත් ව්‍යාපාර

04. කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාරයක මූලික ලක්ෂණයකි,

I ලියාපදිංචිය අනිවාර්ය වීම

II නෛතික පුද්ගලභාවයක් පැවතීම

III වගකීම අසීමිත වීම

IV අඛණ්ඩ පැවැත්මක් තිබීම

05. කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාර, හවුල් ව්‍යාපාර, සංස්ථාපිත සමාගම් ලෙස ව්‍යාපාර වර්ග කිරීමේ පදනම වන්නේ,

I හිමිකාරිත්වයයි

II අරමුණයි

III කළමනාකාරිත්වයයි

IV ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවයයි

06. විමල් විලාසිතා නමින් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට අදහස් කරයි. මෙම ව්‍යාපාර නාමය ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා අදාළ වාර්තා, ආකෘති හා ගාස්තු භාර දී යුත්තේ,

I ග්‍රාම නිලධාරී වෙතය

II තැපැල් ස්ථානාධිපති වෙතය

III ප්‍රාදේශීය ලේකම් වෙතය

IV දිස්ත්‍රික් ලේකම් වෙතය

07. සංස්ථාපිත සමාගමකට ගිවිසුම් වලට එළඹීම සඳහා ඇති අයිතිය හිමිවනුයේ,

I අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩලයකින් පාලනය වන නිසාය

II කොටස් නිකුත් කර ප්‍රාග්ධනය රැස් කර ගන්නා නිසාය

III නෛතික පුද්ගලභාවයක් හිමිවන නිසාය

IV වගකීම සීමා සහිත වන නිසාය

08.සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියක ඇතුළත් නොවන තොරතුරක් වන්නේ,

I.සමාගමේ ප්‍රාග්ධනය

III.කොටස්හිමියන්ගේ බැඳීම හා අයිතිවාසිකම්

II.සමාගමේ පරමාර්ථ

IV.සමාගමේ කළමනාකරණය හා පරිපාලනය සම්බන්ධ තොරතුරු

09.වරලත් ව්‍යාපාර හා සම්බන්ධ වන පාර්ශ්ව නිවැරදිව දැක්වෙන පිළිතුර තෝරන්න.

I වරලත් ගැණුම්කරු , වරලත් නිෂ්පාදනය

III. වරලත් හිමියා , වරලත් ගැණුම්කරු

II වරලත් හිමියා , වරලත් ලාභියා

IV. වරලත්කරු . වරලත් ව්‍යාපාර

10.වරලත් ව්‍යාපාර කිරීමෙන් වරලත් ලාභියාට හිමිවන වාසි වනුයේ,

I තමාගේ වෙළඳනාමය යටතේ අවසරය ලබා දීම

II ව්‍යාපාර ප්‍රාග්ධනය ආයෝජනයකින් පුළුල් කර ගත හැකි වීම

III වරලත්හිමියාගේ සන්නම් නාමය භාවිතා කිරීමෙන් භාණ්ඩ හා සේවා අලෙවි කිරීමට හැකි වීම

IV වරලත් හිමියාට ඉහළ පුරස්කාරක් ගෙවීම.

## II කොටස

01.ව්‍යාපාර සංවිධාන යන්න අර්ථ දක්වන්න.

I.ඕනෑම ව්‍යාපාරයක පොදුවේ දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ 3ක් ලියන්න.

II.ව්‍යාපාර සංවිධාන වර්ග දක්වන පදනම් 3ක් ලියන්න.

02.කේවල ස්වෘමි ව්‍යාපාරයක හා හවුල් ව්‍යාපාරයක වාසි අවාසි 4 බැගින් ලියන්න.

I. ව්‍යාපාරයක අයිතිකරුවාගේ වගකීම් සීමිත වීම යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක්ද?

II. හවුල් ව්‍යාපාරයක් සම්බන්ධයෙන් බලපාන්නා වූ නීතිමය තත්වයන් 02ක් සඳහන් කරන්න.

03.සංස්ථාපිත සමාගමක් යන්න අර්ථ දක්වන්න.

I.සංස්ථාපිත සමාගම් වල මූලික ලක්ෂණ 3ක් කියන්න.

04.ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක පහත සඳහන් ව්‍යාපාර වලට නිදසුන් 2 බැගින් ලියන්න.

I.තනි ව්‍යාපාර , හවුල් ව්‍යාපාර , සීමිත පෞද්ගලික සමාගම්

05.සීමිත පෞද්ගලික සමාගමක් ආරම්භ කිරීමට අදාළ ලියකියවිලි 4ක් ලියන්න.

I.සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලිය හා සමාගම් පනත පැහැදිලි කරන්න.

II. ශ්‍රී ලංකාවේ සීමිත සමාගම් 03 කට උදාහරණ සපයන්න.

III. අඛණ්ඩ පැවැත්ම යන පදයෙහි අර්ථය පැහැදිලි කරන්න.

සියළුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

1. ශ්‍රී ලංකාවට ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතියක අවශ්‍යතාව මතුවීමට බලපාන වැදගත්ම සාධකය වන්නේ
  - I ශ්‍රී ලංකාව තෙවන ලෝකයේ රටක් වීම.
  - II ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන පසුබිම.
  - III ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාරතුල ව්‍යාපාර සංස්කෘතියක් නොමැතිවීම.
  - IV ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ආර්ථික හා සමාජ ගැටළු වලට විසඳුම් ලබා ගත හැකි වීම.
2. දක්ෂ ව්‍යවසායකයකු බිහිවීමට බලපාන වැදගත්ම සාධකයක් වන්නේ
  - I යහපත් ආර්ථික පසුබිමක් පැවතීම.
  - II නිර්මාණශීලී හා වෙනස් චින්තනයකින් යුතුවීම.
  - III සාර්ථක පවුල් පසුබිමක් පැවතීම.
  - IV මිත්‍රශීලී යහලුවන්ගේ අදහස්.
3. ව්‍යවසායකත්වයට එරෙහි සමාජ සාධකයක් ලෙස සැලකිය නොහැක්කේ
  - I ඉහළ වැටුල් ලබන රැකියාවකට ඇති පිළිගැනීම.
  - II අවදානම් හා අභියෝග හාර ගැනීමට ඇති අකමැත්ත.
  - III අධ්‍යාපනය තුළින් දිරිමත් කිරීමක් සිදු නොවීම.
  - IV එක්වරම සාර්ථකත්වය ලබාගත නොහැකි වීම.
4. ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය දැක්වෙන වගන්තිය තෝරන්න.
  - I ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා ව්‍යවසායකයින්ට වෙළඳපොළ අවස්ථා නොමැත.
  - II ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය දැරීමට බියක් දක්වයි.
  - III වර්තමානයේ ශ්‍රී ලාංකික කාන්තාව ව්‍යවසායකත්වය කෙරෙහි සාර්ථකව යොමු වී ඇත.
  - IV කාන්තාවට ව්‍යවසායකත්වයට යොමුවීමට අවස්ථා නොමැත.

05. ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම කිරණය කරන ප්‍රධාන පාර්ශව නිවැරදිව දැක්වන්නේ,

- I. ප්‍රවර්ථකයින් , අයිතිකරුවන් , සේවකයන්
- II. ආයතනයේ සාමාජිකයන් , රජය , බාහිර සමාජය
- III. ප්‍රවර්ථකයින් , ආයතනයේ සාමාජිකයන් , බාහිර සමාජය
- IV. ප්‍රවර්ථකයින් , ආයතනයේ සාමාජිකයන් , රජය

6. ව්‍යාපාර අවාරධර්ම යනු

- I ව්‍යාපාර විසින් කළ යුතු දෑ දැක්වෙන ලිඛිත ප්‍රකාශයකි.
- II ව්‍යාපාරයක් විසින් නොකළ යුතු දෑ දැක්වෙන ප්‍රකාශයකි.
- III ව්‍යාපාරයක් විසින් කළ යුතු හා නොකළ යුතු දෑ දක්වන
- IV ව්‍යාපාරයක් විසින් සමාජයට ඉටුකළ යුතු දේය.

7. රජය විසින් ව්‍යාපාරයකට ලබා දෙන මූල්‍ය දිරිගැන්වීමක් ලෙස සැලකිය නොහැක්කේ

- I තාක්ෂණික පුහුණුව ලබා දීම
- II ආපසුරැකුම් සහිතනය
- III සහන පොලී සහිත ණය
- IV ණය ආපසු ගෙවීමට කාලය වැඩි කිරීම.

8. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රමිති ආයතනයේ කාර්යයක් නොවන්නේ.

- I භාණ්ඩ වලට තත්ව සහතික නිකුත් කිරීම.
- II ජාතික ප්‍රමිති සකස් කිරීම.
- III තාක්ෂණික පුහුණුව
- IV ආනයන පරීක්ෂාව

09. ව්‍යාපාර සමාජ වගකීම් ඉටුකරන ආකාර පමණක් දැක්වෙන්නේ,

- I. ආර්ථික වගකීම් , නීතිමය වගකීම් , සමාජ වගකීම් , පරාර්ථකාමී වගකීම්
- II. නීතිමය වගකීම් , ආර්ථික වගකීම් , සදාචාරාත්මක වගකීම් , පරාර්ථකාමී වගකීම්
- III. සදාචාරාත්මක වගකීම් , දේශපාලන වගකීම් , සංස්කෘතික වගකීම් , සමාජ වගකීම්
- IV. සංස්කෘතික වගකීම් , ආර්ථික වගකීම් , සදාචාරාත්මක වගකීම් , පරාර්ථකාමී වගකීම්

10. ව්‍යාපාර සමාජවගකීම් යන්න අදහස්වන්නේ පහත ප්‍රකාශ අතුරින් කුමක්ද?

- I හරි දේ හරියට කිරීම.
- II සමාජයට සහන ලබාදීම.
- III ව්‍යාපාරය හා සබැඳි බාහිර සමාජය කෙරෙහි ඇති වගකීම.
- IV ව්‍යාපාරය විසින් හඳුනාගත් නිවැරදි දේ හා වැරදි දේ අනුව සමාජයට වගකීම් ඉටු කිරීම.

## 02 කොටස

- 1. ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතිය යන සංකල්පය ශ්‍රී ලංකාවට වැදගත්වන්නේ ඇයි
- 2. ව්‍යවසායකත්ව සංස්කෘතියක් බිහිවීමට හිතකර සමාජ හා ආර්ථික සාධක 4ක් ලියන්න.
- 3. ව්‍යවසායකත්වයට එරෙහි සමාජ සාධක 4ක් ලියන්න.
- 4. ඔබ නිවැරදි ආදර්ශ වර්තයක් නම් කර. ඔහුගේ ගත හැකි ආදර්ශ මොනවා ද?
- 5. වර්තමානයේ කාන්තා ව්‍යවසායකත්වය කෙරෙහි යොමු වීමේ අවශ්‍යතාව කෙරෙහි බලපාන සාධක 3ක් ලියා පැහැදිලි කරන්න.